

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, v právnej veci žalobcu: **F.&R., s. r. o., so sídlom L., X. B.**, IČO: X., zast. JUDr. M. Č., advokátom so sídlom G., X. B., proti žalovanej: **J. M. B., s miestom podnikania Z., O. Ž.**, IČO: X., zastúpenej advokátom JUDr. J. B., so sídlom J., X. Ž., IČO: X., **o zaplatenie 35 834,01 eur s prísl.** vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn.: 10Cb/165/2007, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. apríla 2010, č. k.14Cob/137/2009-201, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti výroku rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cob/137/2009-201 z 28. apríla 2010, ktorým rozsudok Okresného súdu v Žiline zo dňa 21. apríla 2009, č. k. 10Cb/165/2007-149 v časti výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 2 311,53 eur s 15 % úrokom z omeškania ročne od 01. 07. 2003 do zaplatenia potvrdil, **o d m i e t a.**

Rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cob/137/2009-201 zo dňa 28. apríla 2010 v napadnutej časti výroku, ktorou zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina z 24. apríla 2009, č. k.: 10Cb 165/2007-149 v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 33 522,48 eur s prísl. tak, že žalobu v tejto časti zamietol, **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Žiline ako súd prvého stupňa rozhodol o žalobe žalobcu smerujúcej proti žalovanej o zaplatenie 1 112 272,02 Sk s prísl. titulom nájomného za nebytové priestory, nájomného za hnutelné veci, ako aj za predaj tovaru rozsudkom z 21. apríla 2009, č. k. 10Cb/165/2007-149 tak, zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 35 834,01 eur spolu s 15 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 5 814,98 eur od 01. júla 2003 do 27. júla 2003, zo sumy 4 469,13 eur od 04. augusta 2003 do 05. septembra 2003, zo sumy 3 307,34 eur od 06. septembra 2003 do 08. septembra 2003, zo sumy 2 311,53 eur od 01. júla 2003 do zaplatenia, zo sumy 10 953,99 eur od 02. augusta 2003 do zaplatenia, zo sumy 10 953,99 eur od 02. októbra 2003 do zaplatenia, zo sumy 3 253,61 eur od 11. septembra 2003 do zaplatenia, zo sumy 2 385,98 eur od 11. októbra 2003 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol a vyslovil, že o náhrade trov konania účastníkov rozhodne samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobcom uplatnená suma sa skladá z troch pohľadávok.

Prvú časť žalobcovej pohľadávky tvorí nájomné a služby vo výške 98 018,34 Sk, v auguste 2003 - nájomné 71 879,90 Sk a služby od 01. septembra 2002 do 22. septembra 2003, pohľadávka za stočné za júl 2003 v sume 1 907,20 Sk, elektrickú energiu a vodu za júl 2003 v sume 30 829,60 Sk. Nárok na cenu služieb poskytovaných s podnájomom žalobca opieral o obsah potvrdenia z 31. júla 2003, v zmysle ktorého medzi účastníkmi došlo k dohode o refakturácii nákladov účtovaných prenajímateľom nájomcovi a následne zo strany nájomcu žalovanej v rovnakej výške. Žalovaný nepreukázal vykonanie úhrady nájomného oprávnenému spoločnosti D. M., s. r. o., resp. žalobcovi, ako jeho právneho nástupcu. Svojho záväzku sa nezbavil úhradou čiastky 150 000.- Sk prenajímateľovi spoločnosti T. S., a. s., nakoľko tento subjekt nebol v záväzkovo - právnom vzťahu k žalovanému a oprávneným veriteľom na prijatie takejto platby. Súd prvého stupňa nemal za preukázaný nárok žalobcu týkajúcej sa sumy 1 907,20 Sk (stočné za mesiac júl 2003) a v sume 30 829,60 Sk (elektrická energia a voda za mesiac júl 2003) a preto v tejto časti žalobu zamietol.

Druhá časť žalovanej pohľadávky predstavovala úhradu nájmu v zmysle dohody o podnikateľskom nájme hnutelných vecí, nachádzajúcich sa v prevádzke prenajatých nebytových priestorov.

Vzhľadom na ust. § 671 ods. 2 Obč. zák. (nepreukázanie existencie osobitnej dohody o spôsobe úhrady nájomného) posúdil súd prvého stupňa nárok žalobcu tak, že jeho nárok vo výške 180 000.- Sk a v sume 330 000.- Sk je dôvodný.

Tretiu časť žalovanej pohľadávky tvorí nárok z titulu úhrady ceny skladových tovarových zásob, pričom sa súd prvého stupňa zaoberal aj vznesenou námietkou premlčania podľa obchodno-právneho vzťahu, pričom túto skúmal aj pri uplatnenom úroku z omeškania /4 ročná premlčacia lehota/. Sumu 69 637,04 Sk považoval za dôvodnú. Rovnako považoval za dôvodný aj úrok z omeškania - 15 % pričom skúmal a stanovil začiatok a koniec doby po ktorú bol žalobca v omeškaní.

Proti tomu rozsudku podala odvolanie žalovaná a to do 1. výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 35 834,01 eur spolu s prísl. .

Krajský súd v Žiline rozhodol o odvolaní žalovanej rozsudkom 28. apríla 2010, č. k. 14Cob/137/2009-2001 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou bolo uložené žalovanej zaplatiť žalobcovi 2 311,53 eur s 15 % úrokom z omeškania ročne od 01. júla 2003 do zaplataenia potvrdil a v časti ktorou bolo uložené žalovanej zaplatiť žalobcovi 33 522,48 eur s prísl. zmenil rozsudok prvostupňového súdu tak, že žalobu zamietol.

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že námietku žalovanej o odňatí možnosti konať pred súdom prvého stupňa (nedostatočne odôvodnený rozsudok prvostupňového súdu v časti nevyhodnotenia výpovede svedkyne Ing. V. M.) vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú, keďže v rámci odvolacieho konania došlo k zopakovaniu dokazovania, ktoré bolo vykonané pred súdom I. stupňa v súvislosti s tým, že práve v časti nároku na zaplataenie ceny hnutelných vecí a podnájomného, súvisiacich platieb, došlo k zmene napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, potom nebolo potrebné rozsudok prvostupňového súdu rušiť a vracať mu ho na ďalšie konanie.

K uplatnenému nároku na cenu hnutelných vecí 27 882,89 eur odvolací súd vyhodnotil dokazovanie a dospel k odlišnému stanovisku ako súd I. stupňa. Žalobca neuniesol

dôkazné bremeno pri pri preukazovaní tvrdenia vzniku dohody účastníkov o cene mesačného nájmu hnuteľných vecí vo výške 275 000.- Sk + DPH resp. 285 000.- Sk bez DPH. Jediným priamym dôkazom mal byť záznam z 31. júla 2003 (č.l.30), z ktorého nebolo možné ustáliť výšku nájmu hnuteľných vecí a nebolo možné vyvodiť ten právny záver o uznení dlhu a zvyšku dlhu cez úpravu v § 407 ods. 2 Obch. zák. cez platbu 150 000.- Sk s poukazom na výsluch žalovanej a svedkyne Ing. V. M.. Cena tovarových zásob 2 311,53 eur, odvolací súd poukazuje na vecne správne rozhodnutie prvostupňového súdu cez ust. § 219 ods. 1 O. s. p.

K nároku na (pod)nájomné 5 639,59 eur odvolací súd uviedol, že primárnym bolo skúmanie námietky premlčania a po zopakovanom dokazovaní dospel odvolací súd k odchylnému právnemu vyhodnoteniu ako okresný súd, keďže je potrebné aplikovať ust. § 261 ods. 6 Obch. zák. v znení platnom ku dňu, kedy malo dôjsť k uzavretiu podnájomnej zmluvy a to je k 05. júnu 2003. V tejto časti potom nebolo možné nárok žalobcovi priznať primárne z dôvodu jeho premlčania.

V druhom rade skúmal odvolací súd aj námietku neplatnosti podnájomnej zmluvy z 05. júna 2003 v súvislosti s absenciou predchádzajúceho súhlasu prenajímateľa s uzavretím podnájomnej zmluvy. Odvolací súd dospel k názoru, že táto zmluva je absolutne neplatná, keďže podľa zák. č. 116/1990 Zb. v znení k 05. júnu 2003 mohol nájomca prenechať nebytový priestor alebo jeho časť na určitý čas do podnájmu len so súhlasom prenajímateľa t.j. tento súhlas mal byť daný pred, nanajvýš v momente podpísania podnájomnej zmluvy. V danom prípade bolo nepochybne preukázané, že dňa 05. júna 2003 predchodca žalobcu ako nájomca len žiadal prenajímateľa o súhlas s podnájomom nebytových priestorov, ktorý bol udelený 01. júla 2003.

Odvolací súd preto rozsudok prvostupňového súdu v časti peňažného nároku vo výške 2 311,53 eur s prísl. potvrdil a vo zvyšnej časti nároku došlo k zmene napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa tak, že v tejto časti bola žaloba zamietnutá.

Žalobca podal proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie a navrhol, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z týchto dôvodov:

V rozhodnutí odvolacieho súdu sa niekoľko razy uvádza, že v rámci odvolacieho konania došlo k zopakovaniu dokazovania, ktoré bolo vykonané pred súdom prvého stupňa, ale uvedené tvrdenie je nepravdivé. Na pojednávaní 28. apríla 2010 nebola vypočutá svedkyňa Ing. V. M.. Tvrdenie odvolacieho súdu o dôveryhodnosti svedkyne sa nezakladá na pravde, keďže z výpovede svedkyne pred súdom prvého stupňa vyplynulo, že táto svedkyňa je dcérou sestry žalovanej, čo predstavuje objektívnu skutočnosť, ktorá má dosah na vierohodnosť tejto svedkyne. Uvedená skutočnosť by mala vyplývať aj z účtovníctva žalovanej, nakoľko fakturovaná suma bola zaťažená daňou z pridanej hodnoty. Keďže odvolací súd nezopakoval dokazovanie výsluchom svedkyne, je konanie postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolateľ má zato, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, keďže jeho konštatovanie, že k platbe 150 000.- Sk došlo omylom, je všeobecné a odvolací súd sa nevysporiadal s výpoveďou účtovníčky žalovanej, keďže táto vykonávala úhrady faktúr výlučne na základe pokynu žalovanej a po predložení konkrétnej faktúry, žalovaná nikdy nežiadala vrátenie predmetnej sumy.

Taktiež dovolateľ považuje názor odvolacieho súdu v otázke zaplatenia 5 639,59 eur titulom nájomného za podnájom (premlčanie) za nesprávny, keďže ide o obchodnoprávny vzťah platí 4 ročná premlčacia lehota. Taktiež nesúhlasí s názorom odvolacieho súdu k zmluve o podnájme /reštriktný výklad/, nakoľko prenajímateľ súhlas na podnájom udelil, s podmienkami podnájomu súhlasil aj nájomca, ako aj podnájomca, čím došlo k naplneniu spoločenskej a hospodárskej funkcie nájomnej resp. podnájomnej zmluvy, a to bez toho, aby došlo k oslabeniu ochrany prenajímateľa.

Žalovaná sa písomne k dovolaniu žalobcu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.) a má náležitosti vyžadované v ust. § 241 ods. 1/, 2/ O. s. p.) pristúpil ku skúmaniu, či dovolanie je v predmetnej veci prípustné.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolací súd konštatoval, že dovolateľ dovolaním žiadal, aby rozhodnutím odvolacieho súdu bol rozsudok odvolacieho súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

Napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu a to v časti, ktorou bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa o povinnosti žalovanej uhradiť žalobcovi 2 311,53 eur s príslušenstvom je rozhodnutie, ktorým bolo v tejto časti vyhovené žalobcovi. Právo na podanie dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nemá účastník, ktorý týmto rozhodnutím nebol dotknutý na svojich právach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu smerujúce do potvrdzujúcej časti rozsudku prvého stupňa odvolacím súdom vyhodnotil tak, že touto časťou nebol žalobca dotknutý na svojich právach a preto dovolací súd dovolanie žalobcu smerujúce do tejto časti rozsudku odvolacieho súdu podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol.

Prípustnosť dovolania dovolateľa smerujúceho do časti rozsudku, ktorým odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa je daná podľa ust. § 238 ods. 1 O. s. p.

Dovolací súd skôr ako pristúpil k meritórnemu preskúmaniu dovolania žalobcu, skúmal, či v konaní nedošlo k vadám taxatívne vymenovaných v ust. § 237 O. s. p., ktoré zakladajú zmätočnosť rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj konania mu predchádzajúceho dospel k názoru, že v predmetnej veci nedošlo k rozhodnutiu vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§237 písm. a/) a ani k vadám uvedeným pod písm. b/, c/, d/, e/ a g/ § 237.

Podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Predmetné ust. § 237 písm. f/ O. s. p. garantuje účastníkom konania právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo na odôvodnenie rozhodnutia je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces zaručeného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nevysporiadal so svedeckou výpoveďou svedka Ing. V. M., keďže nepostupoval v súlade s ust. § 213 ods. 3 O. s. p.

Podľa ust. § 213 ods. 3 O. s. p. ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám.

Opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu znamená nielen oboznámenie účastníkov konania s obsahom spisu na prejednávaní odvolania, ale v prípade svedeckej výpovede v danej veci svedkyne, jej predvolanie a vypočutie. Takýto postup odvolací súd nevykonal, svedkyňu Ing. V. M. nevypočul a v odôvodnení svojho rozhodnutia bez vykonania tohto dôkazu vyhodnotil jej svedeckú výpoveď na súde prvého stupňa bez náležitého odôvodnenia opačne, ako prvostupňový súd. Týmto postup odvolací súd porušil svoju povinnosť riadne odôvodniť rozhodnutie, ktoré sa musí vysporiadať z akého dôvodu bez vypočutia svedkyne hodnotil jej svedeckú výpoveď inak, ako súd prvého stupňa.

Dovolací súd preto dospel k názoru, že nedostatky v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu spôsobujú jeho nepreskúmateľnosť, keďže nerešpektoval zásady v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 213 ods. 3 O. s. p. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania odníma možnosť konať pred súdom podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p., keďže nepreskúmateľnosť rozhodnutia treba považovať za porušenie práva na spravodlivý proces.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti podľa ust. § 243 ods. 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Bude preto úlohou odvolacieho, aby v novom konaní postupoval v súlade s ust. § 213 ods. 3 O. s. p. ako aj ust.

§ 157 ods. 2 O. s. p. a vo veci znova rozhodol a to aj o trovách dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O. s. p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave 26. októbra 2011

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: